

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1. Kontoret for europapolitik og internationale relationer

Den 3. februar 2011

FVM 861

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 21. februar 2011

1. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020 - fremtidens udfordringer: fødevarer, naturressourcer og landdistrikter
- *Udveksling af synspunkter*
KOM (2010) 672

Side 3

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 2001/112/EF om frugtsaft og lignende produkter bestemt til konsum
- *Generel indstilling*
KOM (2010) 490

Side 12

3. Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en ny protokol om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Demokratiske Republik São Tomé og Príncipe,

Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af protokollen om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Demokratiske Republik São Tomé og Príncipe, og

Forslag til Rådets forordning (EU) Nr. .../... om tildeling af fiskerimuligheder i medfør af fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Demokratiske Republik São Tomé og Príncipe
- *Sagen forventes ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 21. februar, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*

KOM (2010) 735, KOM (2010) 736 og KOM (2010) 737

Side 16

4. Henstillinger fra Kommissionen til Rådet om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger på Den Europæiske Unions vegne om nye protokoller til eksisterende fiskeripartnerskabsaftaler
- *Tidlig forelæggelse*
KOM-dokument foreligger ikke

Side 19

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 21. februar 2011

1. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020 - fremtidens udfordringer: fødevarer, naturressourcer og landdistrikter

KOM (2010) 672

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 13. januar 2011. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har den 18. november 2010 præsenteret sin meddelelse om reformkursen for den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020. Konkrete forslag forventes fremlagt i sommeren 2011. Meddelelsen fokuserer på, at reformen af den fælles landbrugspolitik skal tilvejebringe instrumenter med henblik på at imødekomme de fremtidige nye udfordringer som fødevarerforsyningsikkerhed, bæredygtig forvaltning af naturressourcer, klimaforandringer, global konkurrence, lokal beskæftigelse og territorial balance. Kommissionen opstiller i meddelelsen tre optioner – 1) status quo med mindre tilpasninger, 2) mere balanceret, målrettet og bæredygtig støtte og 3) en mere omfattende reform af den fælles landbrugspolitik. Kommissionen beskriver hovedsageligt elementerne i option 2.

Baggrund

Kommissionen har den 18. november 2010 præsenteret sin meddelelse om den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020 til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget. Forslag til juridiske tekster forventes fremlagt i sommeren 2011. Meddelelsen er modtaget i en dansk sprogversion den 23. november 2010.

Kommissionens meddelelse er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 21. februar 2011 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

Kommissionens meddelelse skitserer i meget generelle vendinger, hvilken retning Kommissionen finder, at den fremtidige fælles landbrugspolitik skal tage. Dermed påbegyndes drøftelserne om rammerne for EU's landbrugspolitik for perioden 2014-2020. Meddelelsen indeholder ikke angivelse af nogen beløbsstørrelser for støtteniveauer eller budgetandele. Reformen af den fælles landbrugspolitik skal ses i sammenhæng med forhandlingerne om de finansielle rammer, som ventes at finde sted sideløbende med landbrugsforhandlingerne. Kommissionen har i meddelelsen fastholdt

behovet for en stærk fælles landbrugspolitik, struktureret omkring to søjler. Kommissionen argumenterer for, at den fælles landbrugspolitik skal forholde sig til de fremtidige nye udfordringer såsom fødevarerforsyningsikkerhed, bæredygtig forvaltning af naturressourcer, klimaforandringer, global konkurrence, lokal beskæftigelse og territorial balance. Meddelelsen berører spørgsmålet om omfordeling af den direkte støtte, redesign af søjle I og målretning af den direkte støtte, samt fastholdelse og udvidelse af den nuværende søjle II.

Kommissionen fremhæver følgende 3 overordnede udfordringer for den fælles landbrugspolitik:

- 1) Fødevarerforsyningsikkerhed, det vil sige, at der skal produceres fødevarer til forbrugerne af høj kvalitet og i et bredt udvalg, herunder lokale produkter. Produktionen vil i fremtiden være præget af et mere konkurrencepræget miljø, større usikkerhed og øget prisvolatilitet.
- 2) Miljø og klimaforandringer, det vil sige, at man bør udnytte landbrugssektorens potentiale til at bidrage til opfyldelse af EU's klima- og energimål, herunder afbøde klimaforandringer og bidrage til reduktion af CO₂ udslip.
- 3) Territorial balance, fastholdelse af en territorial balance i erkendelse af, at landbrugsproduktion er en afgørende faktor for økonomien i landdistrikterne gennem koblingen til tilknyttede sektorer inden for særligt fødevarer, turisme og handel.

Ved at imødekomme disse udfordringer finder Kommissionen, at den fælles landbrugspolitik også vil bidrage til Europa 2020 strategiens mål om intelligent, bæredygtig og inkluderende grøn vækst.

Fremtidige instrumenter

Den fælles landbrugspolitik skal ifølge Kommissionen også fremover baseres på 2 søjler, hvor søjle I skal indeholde støtte, som ydes til alle landbrugerne på årlig basis, mens søjle II skal indeholde støtteredskaber, der giver medlemsstaterne tilstrækkelig fleksibilitet til at afpasse støtten til medlemsstaternes særlige behov på en flerårig basis.

Direkte støtte (søjle I)

Den fremtidige direkte støtte, der ydes til aktive landbrugere, foreslås baseret på følgende principper:

- En afkoblet ensartet grundlæggende indkomststøtte til alle landbrugere på regionalt niveau, forudsat opfyldelse af krydsoverensstemmelseskravene. Denne støtte ventes underlagt et øvre støtteleft (capping).
- En obligatorisk ”grøn” komponent til støtte, der baseres på enkle, generelle, ikke-aftalebaserede og årlige miljøtiltag i EU, som for eksempel permanente græsarealer, grønt plantedække, omdriftskrav og økologisk braklægning. Derudover foreslår Kommissionen, at man skal undersøge muligheden for at inkorporere de krav, der gælder for de nuværende Natura 2000-områder og at udbygge visse elementer af kravene om God Landbrugs- og Miljømæssig stand (GLM).
- En supplerende indkomststøtte til støtten under søjle II, der ydes til landbrugere i områder med naturlige begrænsninger (herunder ugunstigt stillede områder).
- En for medlemsstaterne frivillig koblet støtte med henblik på at tage hensyn til særlige problemer i visse regioner.
- En fastsættelse af en enkel og specifik støtteordning for små landbrugere med henblik på at opretholde konkurrenceevnen og beskæftigelsen i landdistrikterne.

- Forenkling af reglerne for krydsoverensstemmelse. Det skal overvejes at inddrage vandrammedirektivet i anvendelsesområdet for reglerne om krydsoverensstemmelse, når direktivet er gennemført.

Markedsforanstaltninger (under søjle I)

Kommissionen vil overordnet set fastholde den nuværende markedsorientering af den fælles landbrugspolitik, idet Kommissionen dog vil foreslå en forenkling og justering af de nuværende markedsinstrumenter, herunder introducere yderligere elementer, som for eksempel forlængelse af interventionsperioden, anvendelse af klausuler om forstyrrelse af markedet og støtte til privat oplagring. Kommissionen vil forbedre sukkersektorens konkurrencedygtighed ved at foreslå, at det skal undersøges, hvilke muligheder, herunder en eventuel kvoteudfasning, der er ved de nuværende sukkerkvoters ophør i 2014/15. Endelig foreslås det, at fødevarerforsyningskædens funktionsmåde skal forbedres, idet landbrugets andel af værditilvæksten er faldet. Fokus i denne sammenhæng er på landmændenes forhandlingsposition, kontraktforhold, strukturudvikling og funktionen af derivatmarkedet¹ for landbrugsråvarer.

Landdistriktsudvikling (søjle II)

Kommissionen fremhæver, at landdistriktspolitikken, som en integreret del af den fælles landbrugspolitik, har vist sin værdi ved at styrke bæredygtigheden af EU's landbrugssektor. Landdistriktspolitikken skal fortsat bidrage til

- landbrugets konkurrenceevne ved at fremme innovation og omstrukturering og mere effektiv anvendelse af ressourcerne,
- en bæredygtig forvaltning af naturressourcer, hvor der tages hensyn til miljøet, landskabspleje og bevarelse af landarealernes produktionskapacitet, og
- territorial balanceret udvikling i landdistrikterne i hele EU gennem en styrkelse af lokalområder, kapacitetsopbygning og forbedring af lokale forhold.

Inden for denne ramme skal miljø, klimaændring og innovation være de retningsgivende temaer. Der skal fastsættes indikatorer, som skal sikre en effektiv målopfyldelse, ligesom der skal fokuseres på øget sammenhæng mellem landdistriktspolitikken og andre politikker for eksempel gennem en fælles strategisk ramme for EU-fonde.

Derudover foreslår Kommissionen, at der etableres risikohåndteringsværktøjer til at tage bedre hånd om indkomstsvingninger og markedsvolatilitet. Under landdistriktspolitikken foreslår Kommissionen mulighed for et nyt indkomststabiliserende værktøj, som er i overensstemmelse med WTO's regler for grøn boks samt øget støtte til forsikringsinstrumenter og gensidige fonde. Kriterierne for fordelingen mellem medlemsstaterne af midler til udviklingen af landdistrikterne skal overvejes. Endelig skal der ske en styrkelse og forenkling af kvalitets- og afsætningsfremme politikker med henblik på at styrke konkurrenceevnen i landbrugssektoren.

Reformscenarier

Kommissionen finder, at der er tre overordnede optioner til videre overvejelse, hvor den ene er den ovenfor beskrevne, mens de andre to reformscenarier alene skitseres meget kort. Disse er:

¹ Et derivat er et finansielt instrument, hvis værdi afhænger af udviklingen i det underliggende aktiv.

Option 1, der karakteriseres som et status quo scenarie, indebærer gradvise mindre tilpasninger af den nuværende politiske ramme med fokus på justeringer og forbedringer af visse områder som for eksempel omfordeling af støtten mellem medlemsstaterne.

Option 2 lægger op til reform, som beskrevet ovenfor, med den målsætning at gøre den fælles landbrugspolitik mere bæredygtig og skabe bedre balance mellem forskellige politiske målsætninger. Dette skal gøres gennem mere målrettede foranstaltninger.

Option 3 indebærer en mere omfattende reform af den fælles landbrugspolitik med stærk fokusering på miljø og klimamålsætninger og gradvis ophævelse indkomststøtte og de fleste markedsforanstaltninger.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 21. februar 2011 lægger formandskabet op til en drøftelse af den tredje af de i alt tre overordnede udfordringer for den fælles landbrugspolitik, det vil sige en territorial balanceret udvikling i landdistrikterne.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om meddelelsen. Europa-Parlamentet forventes dog at fremlægge en udtalelse på eget initiativ.

Konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv konsekvenser for EU-budgettet, ligesom meddelelsen ikke i sig selv har statsfinansielle, lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser. Idet meddelelsen vil danne grundlag for det videre arbejde med reformen af landbrugspolitikken efter 2013 vil den dog have afledte statsfinansielle konsekvenser for det danske bidrag til finansiering af landbrugspolitikken samt erhvervsøkonomiske konsekvenser i form af omfanget af landbrugsstøtten, som Danmark modtager. Disse kan dog ikke vurderes på nuværende tidspunkt.

Høring

§ 2-udvalget (landbrug) er blevet hørt om meddelelsen på møde den 16. november 2010, og meddelelsen har endvidere været i skriftlig høring.

Landbrug & Fødevarer lægger vægt på, at EU's landbrugspolitik også i fremtiden skal være fælles, således at de samme regler gælder for alle landmænd i alle medlemsstater. Det er vigtigt, at der tages udgangspunkt i, at en ny fælles landbrugspolitik skal forbedre erhvervets konkurrenceevne, og at der samtidig tænkes yderligere forenkling ind i lovgivningen. Der skal desuden skabes mere synergi og sammenhæng mellem EU's forskellige ordninger, således at disse understøtter, og ikke modarbejder, hinanden. Det gælder for eksempel definitionen af støtteberettigede arealer i forhold til overgang til natur. Landbrug & Fødevarer ønsker ikke forsikringsordninger, men derimod en markedsbaseret løsning af udfordringerne. Intervention kan i visse tilfælde være nødvendigt, men det skal kun ske som en nødløsning. Endvidere er det vigtigt, at der sendes et signal om, at den direkte støtte sker som en honorering af de høje krav, der stilles til landmænd og producenter i EU. Et konkret problem er, at der ikke er mulighed for at give éngangskompensation til de landbrug, der er placeret i områder med særlige miljøudfordringer. Landbrug & Fødevarer finder, at støtte til ugun-

stigt stillede områder også bør kunne gives til områder med naturlige restriktioner i henhold til miljølovgivningen.

Udgangspunktet for Landbrug & Fødevarer er en grundholdning om at fremme en stærk fælles europæisk landbrugspolitik, der fremmer en konkurrencedygtig og markedsorienteret sektor. Politikken skal bygge på en fælles finansiering, og samtidig forhindre, at der indføres konkurrenceforvridende statsstøtte. Tilsvarende skal den fælles landbrugspolitik så vidt muligt bygge på ens rammevilkår gennem blandt andet fælles EU-regler. Endelig skal man holde sig for øje, at EU's landbrugspolitik løbende skal afstemmes med udviklingen i de lande vi normalt konkurrerer med på det globale marked; det skal blandt andet ske i regi af verdenshandelsorganisationen WTO.

I forhold til den aktuelle meddelelse, så skal det indledningsvist konstateres, at meddelelsen ikke indeholder konkrete budgetovervejelser, konkrete satser, procentændringer m.v. En endelig vurdering af meddelelsen må nødvendigvis kræve kendskab til disse elementer. Men med dette forbehold, så efterlader meddelelsen et indtryk af, at Kommissionen i det anbefalede scenarie på nogle områder bevæger sig i den rigtige retning – men ikke er ambitiøse nok. Det er Landbrug & Fødevarers overordnede opfattelse, at den fælles landbrugspolitik i større grad skal målrettes mod to mål. For det første skal politikken sikre en styrket konkurrenceevne for europæisk landbrug og fødevarerindustri; og for det andet skal politikken bidrage til at løse de udfordringer, som europæisk landbrug står overfor i relation til blandt andet miljø og klima.

I forhold til behovet for en styrket konkurrenceevne, så er det holdningen hos Landbrug & Fødevarer, at meddelelsen ikke i tilstrækkelig grad forholder til udfordringen fra den fortsatte globalisering – og dermed behovet for en fortsat styrkelse af europæisk landbrugs og fødevarerindustri konkurrenceevne. Hvis ikke EU forstår at tage den udfordring op, så vil EU's nuværende eksport af fødevarer i stigende grad blive presset væk fra til globale markeder og henvist til afsætning på de indre markeder; og samtidig må der forventes en øget import af fødevarer fra konkurrencedygtige lande. Dermed vil man forsømme muligheden for at øge væksten og dermed muligheden for at skabe nye arbejdspladser. Og netop landbrugs- og fødevarersektorens vigtige rolle som skaber af vækst og beskæftigelse i relation til EU's vækststrategi – Europa 2020 – blev understreget af EU's stats- og regeringschefer på deres møde i marts 2010.

I forhold til ambitionerne om i større udstrækning at målrette landbrugspolitikken mod at løse nogle af problemerne i relation til miljø og klima, så er der rigtige takter i Kommissionens oplæg. Det gælder både i forhold til den direkte støtte (søjle I) og i forhold til landdistriktspolitikken (søjle II), hvor man lægger op til, at landbrugspolitikken i stigende grad skal bruges til at fremme innovation og grønne løsninger. Men det er vigtigt, at man giver mulighed for at præmiere de landbrug, som er frontløbere på miljø og klimaområdet – hvad der generelt karakteriserer dansk landbrug og fødevarerindustri.

I forhold til mere konkrete bemærkninger, så skal nedenstående punkter fremhæves:

Anerkendelse af frontløbere i forhold til Kommissionens forslag om en "grøn" komponent

Kommissionen lægger op til, at man vil indføre en obligatorisk "grøn" komponent, der skal styrke

den miljø- og klimamæssige hensyntagen i forbindelse med dyrkningen af landbrugsjorden. På dette område er dansk landbrug generelt betydeligt længere end det øvrige EU – blandt andet med hensyn til krav om efterafgrøder og reducerede kvælstofnormer. Det bør i forbindelse med den konkrete udformning af dette element sikres, at lande/regioner (som for eksempel Danmark), der har været frontløbere, anerkendes for denne indsats. Det skal med andre ord sikres, at de krav, der stilles for at kunne modtage denne ”grønne” komponent, skal tage udgangspunkt i de gældende fælles EU-regler således at strammere nationale bestemmelser betyder, at man umiddelbart kan modtage støtten.

Øget satsning på landdistriktspolitikken

Landbrug & Fødevarer mener, at den fremtidige landdistriktsstøtte bør have en øget fokus på både en vækstdagsorden og en miljødagsorden. I forhold til miljødagsordnen så skal ikke mindst målrettede tiltag prioriteres højt. Disse skal blandt andet være med til at afhjælpe en række af de udfordringer, som erhvervet står overfor i tilknytning til implementering af blandt andet vandramme- og habitatdirektivet. Vækstdagsordnen skal blandt andet fokusere på klimaområdet, og sikre en øget støtte til innovation, vidensformidling og investeringsstøtte til prioriterede områder.

For at fremme denne dagsorden bør Danmark have en mere rimelig andel af EU’s samlede landdistriktsbudget. Da de udfordringer, som landdistriktspolitikken skal bidrage til at løse, står i forhold til den samlede landbrugsproduktion, bør Danmarks andel af EU’s landdistriktsbudget afspejle Danmarks andel af EU’s samlede landbrugsproduktion – det vil sige en andel på omkring 2,5 %.

I forhold til især miljøområdet er det vigtigt at sikre, at de konkrete ordninger indeholder de nødvendige incitamenter – for eksempel i form af en engangskompensation – der sikrer den ønskede udnyttelse. Endvidere bør det i forhold til den nuværende støtte til ugunstigt stillede områder vurderes, hvorvidt den også bør kunne ydes til arealer, der har en naturlig restriktion i forhold til miljølovgivningen.

Endelig er det vigtigt, at den fremtidige landbrugspolitik, herunder ikke mindst landdistriktsprogrammet, muliggør naturpleje som produktionsgren. Med den nuværende politik er der ofte et modsætningsforhold mellem de krav, der stilles for at modtage enkeltbetaling og de målsætninger, der er i landdistriktsprogrammet.

En ny fordeling af EU’s landbrugsstøtte mellem EU’s medlemsstater

Et af de væsentlige temaer i diskussionen om den fremtidige landbrugspolitik er fordelingen af støtte mellem EU’s medlemsstater. Landbrug & Fødevarer bakker op om, at man finder en bedre balance, der imødekommer de nye medlemslande. Men samtidig er det vigtigt at sikre – også set i relation til ambitionen om at være konkurrencedygtige på det globale marked – at man sikrer, at de direkte betalinger understøtter de bedrifter, der producerer effektivt og med fokus på fødevarer sikkerhed, klima, miljø, dyrevelfærd m.v.

En forenkling af landbrugspolitikken

En reel forenkling af den fælles landbrugspolitik kan kun ske i forbindelse med en reform af landbrugspolitikken. Set i lyset af de meget komplicerede regelsæt, der gælder i forhold til den fælles landbrugspolitik, så er det vigtigt at få det sat på dagsordnen. Det er vigtigt både i forhold til at sikre

at politikken er forståelig, men også for at lette de administrative omkostninger for landmænd og virksomheder. Landbrug & Fødevarer er i færd med at udarbejde en liste med konkrete forslag.

Fastholdelse af nuværende markedsinstrumenter – og øget satsning på promotion

I forhold til markedsforanstaltninger støtter Landbrug & Fødevarer en fortsat markedsorientering af EU's landbrugspolitik. Men samtidigt er det nødvendigt, at der bevares et reelt og effektivt sikkerhedsnet for de produkter, der allerede er omfattet af eksisterende markedsinstrumenter. Man bør endvidere undersøge, om de senere års opstramminger af markedsinstrumenterne, for eksempel for korn, fortsat er relevante i forhold til målsætningen om at skabe markedsbalance og -stabilitet.

Hvad angår risikohåndteringsværktøjer mener Landbrug & Fødevarer, at markedsstabilitet bør sikres via eksisterende instrumenter. Såfremt der, som foreslået i meddelelsen, indføres nye sikkerhedsforanstaltninger lægger Landbrug & Fødevarer stor vægt på, at ordningerne er så transparente og generelle som muligt. Ordningerne bør være fuldt ud EU-finansierede, og det skal sikres, at de hverken er konkurrenceforvridende eller bidrager til renationalisering af landbrugsstøtten.

Med hensyn til afsætningsfremme finder Landbrug & Fødevarer det meget positivt, at Kommissionen lægger op til en mere aktiv afsætningspolitik via promotion-ordningen. Det er vigtigt, at de afsætningsfremmende værktøjer kan implementeres på en enkel måde og primært bruges uden for EU's indre marked.

Overvejelser om en fjernelse af sukkerkvoterne

EU har netop færdigimplementeret sukkerreformen fra 2006, som har ført til en reduktion i EU's sukkerproduktion med 30 pct., herunder stop for sukkerroedyrkning i fem medlemsstater. Det har også betydet, at EU er gået fra at være eksportør til nettoimportør. Sektoren har således netop gennemgået en kraftig effektivisering, og en udfasning af kvoterne vil sandsynligvis føre til stop for sukkerproduktionen i yderligere områder. En udfasning af kvoterne skal således vurderes nøje i forhold til andre markedsforanstaltninger, som kan give et nødvendigt stabilt grundlag for en fortsættelse af sukkerproduktionen. Fjernelse af kvoterne stiller skærpede krav til lige konkurrencevilkår mellem medlemsstaterne, hvilket i givet fald vil blive en afgørende faktor for en fortsættelse af sukkerproduktionen i Danmark.

Indførelse af en basisindkomststøtte og overvejelser om at indføre et loft per bedrift

Kommissionen lægger op til at indføre en basisindkomststøtte og i den forbindelse overveje at indføre et loft for betalingerne til store landbrug. Det er Landbrug & Fødevarers opfattelse, at de direkte betalinger fremadrettet skal ses som en honorering af de samfundsmæssige krav og ønsker, som stilles til landbrugsproduktionen i EU, for eksempel i forhold til miljø, fødevarerikkerhed, dyrevelfærd og klima – krav som produkter fra lande uden for EU, som vi konkurrerer med, ikke skal leve op til. På den baggrund kan Landbrug & Fødevarer heller ikke støtte indførelsen af et støtteloft på bedriftsniveau, da vil ramme de bedrifter, der søger at blive mere konkurrencedygtige gennem en udnyttelse af størrelsesøkonomien.

Det bør endvidere sikres, at man på nationalt/regionalt niveau kan fastlægge, hvorvidt basispræmien skal være en flat-rate betaling, som er ens per hektar inden for en landet/regionen, eller den skal differentieres med udgangspunkt i de nuværende betalingsrettigheder. (Danmark betragtes som en re-

gion). Der skal således sikres mulighed for, at de sektorer, hvor der i Danmark er, eller vil komme, et tillæg til basisbetalingen under enkeltbetalingssystemet, fremover skal kunne modtage forholdsmæssigt den samme præmie.

Mulighed for en frivillig koblet støtte

Kommissionen foreslår, at det inden for nogle klart definerede grænser fortsat bør være muligt at yde en begrænset koblet støtte. Landbrug & Fødevarer støtter denne mulighed, idet det blandt andet af hensyn til en fortsat handyrproduktion (ungtyre) i Danmark sandsynligvis vil være nødvendigt at have dette instrument til rådighed.

DI Fødevarer mener generelt, at den fælles landbrugspolitik bør indrettes, så den lever op til målsætningerne i EU2020-strategien og aktivt bidrager til at understøtte vækst og konkurrenceevne i Europa. Den fælles landbrugspolitik skal være markedsorienteret, skabe forsyningsikkerhed og adgang til råvarer til konkurrencedygtige priser på en ressourceeffektiv måde, der tilgodeser hensyn til miljø og klima. DI Fødevarer mener, at den direkte landbrugsstøtte skal omlægges og udfases så en større del af EU's budget bliver målrettet EU's vækststrategi.

DI Fødevarer bemærker, at Kommissionens meddelelse i meget generelle vendinger skitserer, hvilken retning Kommissionen finder, at den fremtidige fælles landbrugspolitik skal tage. Der lægges op til, at den fælles landbrugspolitik skal bidrage til EU's vækststrategi, hvilket er positivt. I den forbindelse er det helt centralt, at reformen af den fælles landbrugspolitik ses i sammenhæng med forhandlingerne om de finansielle rammer, som ventes at finde sted sideløbende med landbrugsforhandlingerne. Meddelelsen indeholder ikke angivelser af nogen beløbsstørrelser for støtteniveauer eller budgetandele. DI Fødevarer mener, at den mest direkte vej til at bidrage til EU's vækststrategi vil være at overføre midler fra den direkte støtte til andre områder af EU's budget, der understøtter europæisk forskning og innovation, høj mobilitet, en effektiv energisektor, adgang til kapital for iværksættere samt digitalisering. DI Fødevarer er betænkelige ved udsigten til, at omlægningen af den fælles landbrugspolitik sker inden for rammerne af de eksisterende søjler. En mindre justering af den direkte støtte og eventuel overførsel af midler til søjle II vil ikke være tilstrækkeligt til at sikre de nødvendige midler til vækstskabende initiativer.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark lægger stor vægt på en øget markedsorientering og liberalisering af den fælles landbrugspolitik med henblik på en afvikling af landbrugsstøtten på længere sigt. Danmark lægger vægt på, at EU's landbrugspolitik er bæredygtig i forhold til klima, natur, miljø og dyrevelfærd. Der er ikke modsætning mellem på den ene side en støtteafvikling og på den anden side et fokus på bæredygtighed. Endelig lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om Kommissionens meddelelse ikke foregriber de kommende forhandlinger om EU's flerårige finansielle rammer.

Fra dansk side henholder man sig generelt til det danske budget review høringsvar fra april 2008, regeringens strategi for afviklingen af EU's landbrugsstøtte fra maj 2008 (B75) samt regeringens høringsvar "På sporet af en ny landbrugspolitik" fra juli 2010.

Uden at foregribe resultatet af forhandlingerne om de nye flerårige finansielle rammer for perioden efter 2013, og potentielle afledte budgetmæssige justeringer, har regeringen fremlagt én måde at or-

ganisere den fælles landbrugspolitik inden for et givent budget indtil 2020 med henblik på at sikre øget merværdi i EU som helhed ved at fremme Grøn Vækst.

Den danske regering er af den opfattelse, at tendensen i de seneste reformer og markedsorienteringen af den fælles landbrugspolitik skal fortsætte, og at Europa 2020-strategien er en mulighed for at tænke fremad, også i landbrugs- og fødevarerektoren. Europa 2020-strategiens mål bør være en del af den fremtidige fælles landbrugspolitik, navnlig gennem øget fokus på forskning, udvikling og innovation i landbrugs- og fødevarerektoren.

Den europæiske landbrugs- og fødevarerektors evne til at overleve i fremtiden, er tæt knyttet til sektorens evne til at være innovativ og aktivt bruge sin faglighed, snarere end at basere sig på klassiske støttemekanismer.

Fra et dansk synspunkt skal den fælles landbrugspolitik i perioden 2014-2020 have et meget stærkere fokus på håndtering af nye udfordringer og at levere offentlige goder.

Den fælles landbrugspolitik har potentialet til at være en del af løsningen på mange af de nye udfordringer, og at bidrage til at udforske nye indtjeningsmuligheder og en bæredygtig udvikling. For eksempel hvordan man kan skabe en effektiv vandforvaltning og forvaltning af biodiversitet, fødevareresikkerhed, håndtering af klimaændringer, højere miljømæssige hensyn, og levering af grøn energi.

En måde at nytænke den fælles landbrugspolitik på, er at skabe en mere målrettet og moderne søjle I og søjle II i perioden 2014-2020. Den nye ordning for direkte betalinger kan bestå af en grundlæggende præmie til rådighed for alle landbrugere - på regionalt niveau. En anden del af søjle I kan udbetales til landbrugerne som en top op for at levere offentlige goder. Og det bør være enkelt at administrere. Søjle II kan have et stærkere fokus på projekter, der baseres på innovation og udvikling i landdistrikterne, ved hjælp af understøttende rammebetingelser (for eksempel uddannelsesprogrammer, ny teknologi m.v.). Dette er for at sikre Grøn Vækst i overensstemmelse med Europa 2020 strategien.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Generelt er medlemsstaternes holdning, at meddelelsen danner et godt diskussionsoplæg om den fremtidige landbrugspolitik, men at der fortsat er mange spørgsmål til meddelelsens indhold. Der er bred opbakning til at opretholde søjlestrukturen med henholdsvis direkte betalinger og landdistriktspolitikken. Særligt de nye medlemsstater har et stærkt ønske om en ny fordeling af den direkte støtte, uafhængig af historiske referencer. Der er bred enighed om, at den fremtidige landbrugspolitik spiller en vigtig rolle i forhold til at sikre en bæredygtig forvaltning af naturressourcerne, fremme af grøn vækst gennem innovation samt håndtering af klimaudfordringer. Mange medlemsstater finder, at dette bedst håndteres under landdistriktspolitikken og finder ikke anledning til at ændre grundlæggende ved ordningen for direkte betalinger. Langt hovedparten af medlemsstaterne ønsker en fortsat indkomststøtte, regulering af landbrugsmarkedene, kompensati on til landmænd i områder med naturlige begrænsninger, fokus på forenkling samt at der bliver taget hensyn til EU's landbrug i relation til handel med tredjelande. Visse medlemsstater fremhæver behovet for større markedsorientering og større fokus på konkurrencedygtighed, innovation, klima og miljø.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg den 21. januar 2011 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 24. januar 2011, jf. samlenotat oversendt den 13. januar 2011, den 10. december 2010 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-15. december 2010, jf. samlenotat oversendt den 2. december 2010 og den 26. november 2010 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 29.-30. november 2010, jf. samlenotat oversendt den 18. november 2010.

Grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. december 2010.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 2001/112/EF om frugtsaft og lignende produkter bestemt til konsum KOM (2010) 490

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 20. oktober 2010.

Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget indebærer en tilpasning til internationale normer og en privat branchestandard, en videreførelse af de gældende regler om den nøje adskillelse mellem frugtsaft og frugtsaft fra koncentrat, samt tilladelse til, at puré blandes i frugtsaft og frugtsaft fra koncentrat. Derudover foreslås det, at det ikke længere skal være tilladt at tilsætte sukker til visse frugtsafter. Endvidere tillægges Kommissionen kompetence til at vedtage tilpasninger af ikke væsentlige bilag til den tekniske udvikling og til udviklingen i relevante internationale standarder. Forslaget forventes ikke at have betydning for beskyttelsesniveauet i Danmark og resten af EU.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2010) 490 af 21. september 2010 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 2001/112/EF af 20. december 2001 om frugtsaft og lignende produkter bestemt til konsum (frugtsaftdirektivet), senest ændret ved Kommissions direktiv 2009/106/EF af 14. august 2009. Forslaget er oversendt til Rådet den 27. september 2010 i dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure, TEUF artikel 294.

Forslaget forventes sat på dagsordenen til rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 21. februar 2011 med henblik på vedtagelse af generel indstilling.

Nærhedsprincippet

Der er tale om ændringer til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Formålet med forslaget er at tilpasse reglerne i frugtsaftdirektivet, 2001/112/EF, til internationale normer, specielt til dele af Codex Alimentarius standarden for frugtsaft og nektar, samt til Brancheorganisationen for de Europæiske Frugtsaftproducenters (AIJN) kodeks for vurdering af frugt- og grøntsagssaft.

Codex Alimentarius standarder er vejledende standarder fastsat i regi af Verdenssundhedsorganisationen (WHO) og FN's Fødevare- og Landbrugsorganisation (FAO) for kvalitet og mærkning af produkterne. Brancheorganisationen for de Europæiske Frugtsaftproducenters (AIJN) kodeks for vurdering af frugt- og grøntsagssaft angives af Kommissionen at være en referencestandard for selvregulering for frugtsaft fra koncentrat inden for frugtsaftindustrien. Det er således en privat branchestandard udarbejdet af Brancheorganisationen for de Europæiske Frugtsaftproducenter (AIJN).

Forslaget indebærer:

- en videreførelse af den nøje adskillelse mellem frugtsaft og frugtsaft fra koncentrat i form af beskrivende definitioner af de enkelte produkter og det tillades, at puré blandes i frugtsaft og frugtsaft fra koncentrat.
- at der sker tekniske tilpasninger af bilagene, herunder at det ikke længere vil være muligt at tilsætte sukker til følgende produkter: Frugtsaft/-juice, frugtsaft fra koncentrat, koncentreret frugtsaft og dehydreret frugtsaft/frugtsaft i pulverform, og det vil blive frivilligt at tilsætte sukker og/eller honning til frugtnektar, hvilket tidligere var obligatorisk.
- at Kommissionen tillægges visse beføjelser til at udstede delegerede retsakter i overensstemmelse med TEUF artikel 290 for at tilpasse bilagene, undtagen bilag I, del I (definition af og beholdt varebetegnelse for produkterne) og bilag II (definition af råvarer), til den tekniske udvikling og tage hensyn til udviklingen i relevante internationale standarder.

I formandskabets seneste kompromisforslag er referencen til den private branchestandard udeladt og det foreslås, at direktivet implementeres indenfor en frist på 18 måneder fra ikrafttræden af direktivet. Der foreslås endvidere en overgangsperiode på 18 måneder fra ikrafttræden af de nationale regler, så produkter, der er markedsført eller mærket i overensstemmelse med de gældende regler, kan sælges indtil 18 måneder efter de nationale reglers ikrafttræden.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Det forventes, at udvalget, der behandler forslaget i Europa-Parlamentet, vil behandle forslaget den 24. maj 2011, og at Europa-Parlamentets betænkning om forslaget efterfølgende sættes på plenarforsamlingen den 5. juli 2011 til vedtagelse.

Gældende dansk ret

De gældende danske regler er bekendtgørelse nr. 1412 af 10. december 2010 om frugtsaft med videre. Bekendtgørelse nr. 1412 er en gennemførelse af Rådets direktiv 2001/112/EF af 20. december 2001 om frugtsaft og lignende produkter bestemt til konsum (frugtsaftdirektivet), som ændret ved Kommissions direktiv 2009/106/EF af 14. august 2009.

Konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have samfundsøkonomiske, statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige, ligesom forslaget ikke skønnes at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

DTU Fødevarerinstitutionen mener ikke umiddelbart, at forslaget vil medføre ringere ernæringsværdi af frugtsafter.

Vedtages forslaget, skal bekendtgørelse nr. 1412 om frugtsaft m.v. ændres i overensstemmelse med direktivændringen.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen samt i §2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg. Der er indkommet følgende bemærkninger:

DI Fødevarer er enige i Kommissionens forslag for så vidt angår adskillelsen af definition med tilknyttet forbeholdt varebetegnelse for frugtsaft og frugtsaft fra koncentrat, forenkling vedrørende restituering af aroma, udelukkelse af sukker som ingrediens i frugtsaft og tilføjelse af tomat som frugt i frugtsafter.

Kantineledernes Landsklub mener, at det bør fremgå tydeligt af mærkningen, at frugtsafter indeholder tomatkulhydrat, da flere personer angiveligt er allergiske overfor tomatkulhydrater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv over for tilpasning af direktivet til internationale normer, hvor det er hensigtsmæssigt, sundhedsmæssigt forsvarligt og ikke vildleder forbrugerne. Regeringen er også positiv over for, at Kommissionen gives beføjelser til at tilpasse de nævnte bilag til den tekniske udvikling ved delegerede retsakter. Regeringen er enig i, at der bør tages hensyn til indholdet i Brancheorganisationen for de Europæiske Frugtsaftproducenters (AIJN) kodeks for vurdering af frugt- og grøntsagssaft, hvor dette er hensigtsmæssigt. Det bør dog ikke være en fast referencestandard i og med der er tale om en privat branchestandard, som ikke er offentligt tilgængelig, og som medlemsstaterne ikke har indflydelse på. Det kan reelt afvige fra Codex Alimentarius standarden, som er referencen i WTO-systemet, og som er den egentlige reference, som EU ønsker at tilpasse sig.

Regeringen kan således tilslutte sig formandskabets seneste kompromisforslag, hvor henvisningen til Brancheorganisationen for de Europæiske Frugtsaftproducenters (AIJN's) kodeks er udeladt.

Regeringen kan endvidere tilslutte sig, at den gældende adskillelse mellem frugtsaft og frugtsaft fra koncentrat fastholdes, og at puré kan blandes i frugtsaft og frugtsaft fra koncentrat, samt at der sker tekniske tilpasninger af bilagene, så det bliver frivilligt at tilsætte sukker og/eller honning til frugtnektar. For så vidt angår forbud mod tilsætning af sukker til følgende produkter: Frugtsaft/-juice, frugtsaft fra koncentrat, koncentreret frugtsaft og dehydreret frugtsaft/frugtsaft i pulverform, afviger

Kommissionens forslag fra Codex Alimentarius standarden. I Codex Alimentarius standarden, som er referencen i WTO-systemet, er der mulighed for at tilsætte sukker til de nævnte frugtsaft-produkter. Denne afvigelse fra Codex Alimentarius standarden støttes imidlertid fra dansk side af hensyn til et ernæringsmæssigt ønske om at reducere sukkerindtaget i befolkningen.

For så vidt angår Kantineledernes Landsklubs bemærkning om, at det skal fremgå tydeligt af mærkningen, at et produkt indeholder tomatkulhydrat, forholder det sig sådan, at det i henhold til de gældende supplerende mærkningskrav i frugtsaftdirektivet skal fremgå enten af varebetegnelsen og/eller af ingredienslisten, hvis der er tomatsaft i en frugtsaft.

Regeringen finder det relevant, at Kommissionens kompetence afgrænses som foreslået, så kun dele af bilagene, der ikke omhandler definition og varebetegnelse for produkterne samt definition af råvarer (bilag I, del I og bilag II), kan tilpasses af Kommissionen ved delegerede retsakter. Medlemsstaterne har udtrykt foreløbig støtte hertil.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget fra andre medlemsstater, men det forventes muligt at etablere et kvalificeret flertal for det foreliggende forslag fra formandskabet, hvilket Danmark kan tilslutte sig.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 20. oktober 2010.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

3. **Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en ny protokol om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Demokratiske Republik São Tomé og Príncipe,**

Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af protokollen om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Demokratiske Republik São Tomé og Príncipe, og

**Forslag til Rådets forordning (EU) Nr. .../... om tildeling af fiskerimuligheder i medfør af fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Demokratiske Republik São Tomé og Príncipe
KOM (2010) 735, KOM (2010) 736 og KOM (2010) 737**

Nyt notat.

Resumé

EU og Den Demokratiske Republik São Tomé og Príncipe har forhandlet om indgåelse af en protokol til fiskeripartnerskabsaftale om fiskeri ud for Den Demokratiske Republik São Tomé og Príncipe. Teksten til den nye protokol, som fastsætter fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, blev parferet den 15. juli 2010 og vedrører en periode på tre år. Den træder i stedet for den hidtidige protokol, der udløb den 31. maj 2010. Den finansielle modydelse fra EU til São Tomé og Príncipe er fastsat til ca. 682.500 EUR (ca. 5,12 mio. DKK) pr. år.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2010) 735, KOM (2010) 736 samt KOM (2010) 737 af 13. december 2010 fremsendt ovennævnte forslag. Forslagene er oversendt til Rådet den 13. december 2010 i en dansk sprogudgave.

Forslagene er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, i sammenhæng med henholdsvis artikel 218, stk. 5, og artikel 218, stk. 6, litra a) og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. Forslaget til Rådets afgørelse om endelig indgåelse af protokollen til fiskeripartnerskabsaftalen kan dog først vedtages efter godkendelse af Europa-Parlamentet.

Forslagene forventes ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 21. februar, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Forslagene er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

EU og Den Demokratiske Republik São Tomé og Príncipe har forhandlet om indgåelse af en ny protokol til fiskeripartnerskabsaftalen om EU's adgang til fiskeri ud for São Tomé og Príncipe. Teksten til den nye protokol, som fastsætter fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, blev paraferet den 15. juli 2010 for en periode på tre år fra vedtagelsen af rådsafgørelse om undertegnelse og midlertidig anvendelse af protokollen. Den træder i stedet for den hidtidige protokol, der udløb den 31. maj 2010.

Hovedformålet er at fastholde samarbejdet mellem EU og São Tomé og Príncipe med henblik på at styrke en partnerskabsramme, der er etableret med virkning fra 2006, blandt andet for at bidrage til at udvikle en politik for bæredygtigt fiskeri og ansvarlig udnyttelse af fiskeressourcerne i São Tomé og Príncipes fiskerizone i begge parter interesse.

Den nye protokol er i tråd med de to parter ønske om at styrke partnerskabet og samarbejdet i fiskerisektoren med alle disponible finansielle instrumenter.

Protokollens samlede finansielle modydelse på 2.047.500 EUR (ca. 15,3 mio. DKK) for hele perioden på tre år bygger på:

- a) en årlig referencetonnage på 7.000 tons for 40 fartøjer svarende til 455.000 EUR (ca. 3,4 mio. DKK) pr. år, og
- b) støtte til udviklingen af en sektorpolitik for fiskeri i São Tomé og Príncipe, der beløber sig til 227.500 EUR (ca. 1,7 mio. DKK) pr. år. Med denne støtte søges den nationale fiskeripolitik mål opfyldt.

Hvis EU's fartøjers samlede fangster i São Tomé og Príncipes farvande overstiger 7.000 tons pr. år, forhøjes den årlige finansielle modydelse med 65 EUR pr. ton yderligere fangst.

EU-redere skal betale en standardafgift på 35 EUR (ca. 261 DKK) pr. ton fangst.

Med hensyn til fiskerimuligheder gives der fisketilladelse til fiskeri efter tun og andre stærkt vandrende arter til 28 notfartøjer til tunfiskeri og 12 langlinefartøjer med flydeline. Fartøjerne kommer fra Spanien, Frankrig og Portugal.

Fiskerimulighederne vil kunne justeres op eller ned ud fra de årlige evalueringer af bestandenes tilstand, hvilket medfører en passende justering af den finansielle modydelse.

Parterne forpligter sig til at samarbejde om at overvåge fiskeressourcernes tilstand i São Tomé og Príncipe, ligesom parterne, som begge er kontraherende parter i ICCAT (Den Internationale Kommission for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet) erklærer at ville efterkomme henstillinger og afgørelser vedtaget i den regionale fiskeriforvaltningsorganisation angående ansvarligt fiskeri.

For EU-flåden gælder, at mindst 20 % af de søfolk, der påmønstres i tunfangstsæsonen i tredjelandets fiskerizone, skal være sømænd fra São Tomé og Príncipe eller eventuelt AVS-sømænd. Rederne skal tilstræbe at påmønstre flere søfolk fra São Tomé og Príncipe.

EU-fartøjer, der fisker i henhold til protokollen i São Tomé og Príncipe, skal på anmodning af São Tomé og Príncipes kompetente myndighed tage en observatør om bord, der udpeges af denne myndighed, og som har til opgave at kontrollere fangsterne i São Tomé og Príncipes farvande.

Protokollens gennemførelse kan suspenderes under særlige betingelser, herunder såfremt EU konstaterer, at afgørende og grundlæggende dele af menneskerettighederne overtrædes, eller der sker væsentlige ændringer i de politiske retningslinjer, som har ført til indgåelsen af protokollen.

Kommissionen anfører i forslaget, at en evaluering har konkluderet, at aftalen kan bidrage til at styrke den institutionelle kapacitet inden for fiskerisektoren, idet blandt andet forskning, kontrol, uddannelse og levedygtigheden for det kystnære fiskeri kan forbedres. Endvidere konkluderes det, at aftalen får betydelig indflydelse på landets finansielle og politiske stabilitet.

Udtalelser

Europa-Parlamentets godkendelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser udover indvirkningen på EU-budgettet. Forslaget lægger op til, at aftalen forventes at medføre en samlet udgift på EU's budget på 2.047.500 EUR (ca. 15,3 mio. DKK) over 3 år i finansiell modydelse. Den finansielle modydelse kan op- eller nedjusteres som følge af ændringer i fiskerimulighederne inden for aftalens ramme.

Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift ved aftalen på 13.650 EUR (ca. 101.700 DKK) pr. år ved en årlig budgetudgift for EU på 682.500 EUR (ca. 5,12 mio. DKK).

Høring

Sagen har været i høring i § 5-udvalget (fiskeri). Udvalget havde ingen bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan støtte forslagene under den forudsætning, at det på tilfredsstillende vis dokumenteres, at fiskeripartnerskabsaftalen med Sao Tomé og Príncipe virker i overensstemmelse med de opstillede målsætninger om blandt andet at udvikle den lokale fiskerisektor og forvalte udnyttelse af fiskeressourcerne i São Tomé og Príncipes fiskerizone bæredygtigt og ansvarligt.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Generelt støtter de andre medlemsstater forslagene.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. **Henstillinger fra Kommissionen til Rådet om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger på Den Europæiske Unions vegne om nye protokoller til eksisterende fiskeripartnerskabsaftaler** **KOM-dokument foreligger ikke**

Nyt notat.

Resumé

EU har indgået bilaterale fiskeripartnerskabsaftaler med en række tredjelande. Fiskeripartnerskabsaftalerne giver EU-fiskere adgang til at fiske på overskydende fiskeriressourcer i disse tredjelands farvande mod finansiell modydelse efter nærmere aftale inden for de enkelte aftalers ramme. Til disse aftaler er knyttet protokoller indeholdende de mere specifikke bestemmelser om fiskeri inden for aftalen, herunder fiskerimuligheder og den finansielle kompensation. EU og hvert af de pågældende tredjelande forhandler løbende om fornyelse af eksisterende protokoller indenfor rammerne af eksisterende bilaterale fiskeripartnerskabsaftaler. Kommissionen fremlægger forud for indledning af hver forhandling om fornyelse af en protokol en henstilling om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger herom. Henstillingerne er af meget generel karakter og ensartede i deres udformning og indhold. På baggrund af hver enkelt henstilling vil Rådet skulle vedtage en afgørelse om at bemyndige Kommissionen til at åbne forhandlinger på EU's vegne om fornyelse af hver af de respektive protokoller.

Baggrund

Kommissionen fremlægger forud for indledning af hver forhandling om fornyelse af en protokol knyttet til en fiskeripartnerskabsaftale en henstilling om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger herom. Henstillingerne er af meget generel karakter, ensartede i deres udformning og stort set enslydende i deres indhold. På baggrund af hver enkelt henstilling skal Rådet vedtage en afgørelse om at bemyndige Kommissionen til at åbne forhandlinger på EU's vegne om fornyelse af hver af de respektive protokoller.

På baggrund af Kommissionens henstilling udarbejdes der for hver enkelt henstilling forslag til Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandling på Den Europæiske Unions vegne om en ny protokol til de respektive fiskeripartnerskabsaftaler. Forslagene fremsættes med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, i sammenhæng med artikel 218, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal uden inddragelse af Europa-Parlamentet.

Notatet vedrører stillingtagen til en generel godkendelse af, at EU indleder forhandlinger om fornyelse af fiskeriprotokoller til eksisterende fiskeripartnerskabsaftaler. I lyset af henstillingernes ensartede udformning og indhold forelægges i notatet principperne for regeringens fremtidige stillingtagen til kommende udkast til forhandlingsmandater fra Kommissionen.

Henstillinger forventes generelt vedtaget som A-punkter på rådsmøder.

Som eksempel kan det oplyses, at der aktuelt foreligger en henstilling til indledning af forhandlinger om en ny fiskeriprotokol til fiskeripartnerskabsaftalen med Mozambique, der inden for kort tid forventes vedtaget af Rådet.

En godkendelse af at indlede forhandlinger præjudicerer ikke en endelig stillingtagen til godkendelse af en ny protokol, som måtte blive forhandlet mellem EU og de enkelte tredjelande på grundlag af forhandlingsmandatet, på et senere rådsmøde. Denne stillingtagen vil blandt andet blive baseret på videnskabelig information, bæredygtighed, kontrolindsats og midlernes anvendelse til de i aftalen anførte formål.

Nærhedsprincippet

Sagen er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

EU har indgået bilaterale fiskeripartnerskabsaftaler med en række tredjelande. Fiskeripartnerskabsaftalerne giver EU-fiskere adgang til at fiske på ressourcer i disse tredjelandes farvande, som landene ikke kan fiske eller foretrækker at stille til rådighed for EU, mod finansiel modydelse efter nærmere aftale inden for de enkelte aftalers ramme.

De specifikke betingelser i aftalerne (omfanget af fiskerimuligheder samt tekniske og økonomiske betingelser, m.m.) er fastlagt i "protokoller", som løber over en nærmere fastsat årrække, som aftales mellem parterne.

I Rådets konklusioner fra 2004² om en meddelelse fra Kommissionen om en integreret ramme for fiskeripartnerskabsaftaler med tredjelande er fastsat en ramme for disse aftalers indhold m.v., og af konklusionerne fremgår det blandt andet, at EU skal:

- bidrage til en rationel og bæredygtig udnyttelse af kyststaternes marine ressourceoverskud, navnlig ved at forhindre overfiskning af bestande, der er vigtige for den lokale befolkning,
- forbedre den videnskabelige og tekniske viden om det pågældende fiskeri,
- bidrage til bekæmpelse af ulovligt, ureguleret og urapporteret fiskeri (IUU), navnlig ved – på et ikke-diskriminerende grundlag – at styrke foranstaltningerne til kontrol med samt forvaltning og opfølgning af fiskeriet,
- bidrage til de strategier for bæredygtig forvaltning af fiskeriet, der er opstillet af kyststaten,
- lette udviklingskyststaternes integration i verdensøkonomien og
- fremme en bedre global forvaltningspraksis for fiskeriet på det finansielle og politiske plan.

Indenfor rammerne af eksisterende bilaterale fiskeripartnerskabsaftaler genforhandles de enkelte protokoller om blandt andet fastsættelse af de fiskerimuligheder og finansielle bidrag, der er omhandlet i aftalen, løbende.

Ifølge forslagene til henstillinger vil Rådet:

² Rådets konklusioner om en meddelelse fra Kommissionen om en integreret ramme for fiskeripartnerskabsaftaler med tredjelande vedtaget på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. juli 2004.

- bemyndige Kommissionen til at indlede og føre forhandlinger om fornyelse af de pågældende protokoller og
- udpege Kommissionen til at føre forhandlingerne herom.

Forhandlingerne vil skulle gennemføres i konsultation med Rådsarbejdsgruppen for ekstern fiskeripolitik og i overensstemmelse med et sæt forhandlingsdirektiver, som Rådet vedtager i tilknytning til de enkelte henstillinger, jf. nedenfor.

Forhandlingsdirektiver tilknyttet henstillingerne

Formålet med forhandlingerne vil være at forny protokoller til fiskeripartnerskabsaftaler mellem EU og tredjelande med udgangspunkt i Rådets konklusioner af 19. juli 2004, der er baseret på Kommissionens meddelelse af 23. december 2002 om fiskeripartnerskabsaftaler og under hensyntagen til menneskerettighedssituationen i de enkelte lande.

Kommissionen vil arbejde for, at protokollerne kommer til at indeholde en klausul om konsekvenserne i tilfælde af en tilsidesættelse af menneskerettigheder og demokratiske principper.

For at fremme et bæredygtigt og ansvarligt fiskeri gennem nye protokoller baserer Kommissionen forhandlingerne på følgende mål:

- det sikres, at EU-fiskerflådens fartøjer har adgang til de respektive landes eksklusive økonomiske zone (EEZ) og får tildelt de nødvendige tilladelser til, at de kan fiske i nævnte EEZ,
- der tages hensyn til de bedste videnskabelige udtalelser, der foreligger,
- det sikres, at adgangen til fiskeressourcerne fastsættes ud fra de kriterier, der gælder for de nuværende protokoller, og den udvikling, der er observeret i de seneste år og
- den sektorpolitiske dialog styrkes for at fremme indførelsen af en ansvarlig fiskeripolitik i tråd med landenes udviklingsmål, især for så vidt angår fiskerikontrol og –overvågning, forvaltning af fiskeressourcer og skærpe af hygiejnekravene til fiskevarer.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslagene til henstillinger om at indlede forhandlinger. Forslag til endelig indgåelse af nye protokoller kan først vedtages af Rådet efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Konsekvenser

Forslagene til afgørelser om indledning af forhandlinger om nye protokoller til eksisterende fiskeripartnerskabsaftaler har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser udover indvirkningen på EU-budgettet. Indgåelse af en ny protokol vil imidlertid kunne have en indvirkning på EU-budgettet.

Høring

Sagen har været i høring i § 5-udvalget (fiskeri). Udvalget havde ingen bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter de generelle principper, som er beskrevet ovenfor, og som normalt fremgår af Kommissionens henstillinger om at indlede forhandlinger om nye fiskeriprotokoller til eksisterende fiskeripartnerskabsaftaler, og regeringen vil arbejde for, at disse principper følges.

Såfremt der måtte blive fremlagt henstillinger, der i deres udformning og indhold afviger af betydning i forhold til beskrivelsen, eller såfremt der fremlægges henstillinger, som vedrører fiskeripartnerskabsaftaler, som konkret skønnes at have en væsentlig politisk interesse eller stor økonomisk betydning, som eksempelvis Marokko, Mauretanien og Grønland, vil disse henstillinger blive forelagt særskilt for Folketingets Europaudvalg. Dette vil ligeledes være tilfældet, hvis der fremlægges henstillinger om at indlede forhandlinger om nye fiskeriprotokoller i forbindelse med en eventuel indgåelse af helt nye fiskeripartnerskabsaftaler.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til de øvrige medlemsstaters synspunkter i de enkelte tilfælde. Generelt forventes de øvrige medlemsstater imidlertid at være positivt indstillet over for forslagene, medmindre der foreligger meget særlige problemstillinger i de konkrete situationer.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.